

LÆRERVEJLEDNING OM KØREUDDANNELSEN TIL MOTORCYKEL

Denne lærervejledning er udarbejdet i tilknytning til bekendtgørelse om undervisningsplan for køreuddannelsen til motorcykel (bekendtgørelse nr. 237 af 13. marts 2014).

De nærmere bestemmelser om køreuddannelsen fremgår af bekendtgørelse om kørekort og bekendtgørelserne om undervisningsplaner.

Lærervejledningen indeholder de nærmere retningslinjer om planlægning og gennemførelse af undervisning - herunder valg af hjælpemidler - af elever, der ønsker kørekort til motorcykel (kategori A1, A2 eller A).

Denne lærervejledning erstatter lærervejledning af 18. marts 2014 om køreuddannelsen til motorcykel.

Færdselsstyrelsen, juli 2016.

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	4
GENERELLE SYNSPUNKTER	4
UNDERVISNINGENS TILRETTELÆGGELSE	5
HOLDNINGSBEARBEJDNING	5
IT-BASEREDE UNDERVISNINGSPROGRAMMER	6
HOLD	6
LEKTIONSPLAN	7
LOG	7
SELVSTUDIUM	7
SÆRLIGT VEDRØRENDE UNDERVISNINGSPLANENS 8. AFSNIT OM RISIKOFORHOLD	8
KRAV TIL TEORIOKALE	8
FOSLAG TIL OPDELING AF DEN TEORETISKE OG PRAKTISKE KØREUDDANNELSE	9
UNDERVISNINGSMODUL 1	10
UNDERVISNINGSMODUL 2	11
UNDERVISNINGSMODUL 3	11
UNDERVISNINGSMODUL 4	12
UNDERVISNINGSMODUL 5	12
UNDERVISNINGSMODUL 6	13
UNDERVISNINGSMODUL 7	14
UNDERVISNINGSMODUL 8	15
UNDERVISNINGSMODUL 9	15
UNDERVISNINGSMODUL 10	16
UNDERVISNINGSMODUL 11	16
UNDERVISNINGSMODUL 12	16
UNDERVISNINGSMODUL 13	17
UNDERVISNINGSMODUL 14	17
UNDERVISNINGSMODUL 15	17
UNDERVISNINGSMODUL 16	17
UNDERVISNINGSMODUL 17	18
UNDERVISNINGSMODUL 18	18
UNDERVISNINGSMODUL 19	18
UNDERVISNINGSMODUL 20	19
UNDERVISNINGSMODUL 21	19
UNDERVISNINGSMODUL 22	20
UNDERVISNINGSMODUL 23	20

UNDERSVINGSMODUL 24.....	21
LUKKEDE ØVELSESPADSER.....	21
KRAV TIL ØVELSESTRÆKNINGER.....	22

INDLEDNING

De nærmere bestemmelser om køreuddannelse og køreprøver fremgår af bekendtgørelser om undervisningsplan for køreuddannelsen til motorcykel samt bekendtgørelse om kørekort.

GENERELLE SYNSPUNKTER

Risikoen for at komme ud for en færdselsulykke er særlig stor for den mindre rutinerede motorcyklist. De menneskelige fejl spiller en afgørende rolle ved størsteparten af ulykkerne (ca. 80-90 %), og da uerfarne motorcyklister ofte synes tilbøjelige til at overvurdere egne evner og undervurdere risikoen, er det nærliggende at søge at forebygge ulykkerne gennem køreuddannelsen.

Her er det ikke tilstrækkeligt at fremhæve færdselslovens idealer og krav om, hvordan man bør, skal og må færdes. Der skal i undervisningen især lægges vægt på at gøre eleven bekendt med de risikoforhold og farer, der trods gældende regler daglig opstår i trafikken.

Det er vigtigt, at eleven lærer hurtigt at opfatte og bedømme de forskellige faretegn ved andre trafikanters adfærd, køretøjernes manøvreegenskaber, vejen, vejret og føret, således at eleven kan forudse situationerne og i tide reagere rigtigt over for dem.

Det er endvidere vigtigt, at undervisningen indeholder elementer, der generelt påvirker elevens holdninger og adfærd i trafikken i positiv retning.

Undervisningen skal i høj grad orienteres mod køreuddannelsens egne mål og ikke snævert mod beståelse af køreprøven.

Det bør i den forbindelse gøres eleven klart, at en bestået køreprøve ikke er noget bevis på, at man nu er færdig med sin uddannelse som motorcyklist. Ved prøven bliver man ikke bedømt som rutineret motorcyklist, netop fordi man endnu mangler erfaring og rutine.

Kørelæreren bør derfor indskærpe eleven, at man under de første års kørsel søger at udvide sin erfaring om risikoforhold og faremuligheder.

Dette vil ofte kræve, at man kører mere forsigtigt end mere erfarne trafikanter.

Kørelæreren bør især advare mod en almindelig tendens til, at man hurtigt vænner sig til en risikobetonet køremåde, fordi den ikke nødvendigvis får ubehagelige følger - ikke på grund af ens egen dygtighed, men alene på grund af heldige omstændigheder.

UNDERVISNINGENS TILRETTELÆGGELSE

At køre motorcykel er i sagens natur en praktisk handling. Derfor må køreuddannelsen også have sit tyngdepunkt i indøvelsen af praktiske færdigheder. Det vil således være mest hensigtsmæssigt at lade den praktiske undervisnings forløb være bestemmende for, hvordan den teoretiske undervisning skal tilrettelægges og gennemføres.

Den praktiske undervisning indledes med manøvrer på en lukket øvelsesplads, fortsættes derefter med øvelseskørsel på almindelig vej og afsluttes med manøvrer på et køreteknisk anlæg.

Et gennemgående princip ved tilrettelæggelsen af den praktiske undervisning er, at eleven hele tiden føres fra en lettere til en vanskeligere øvelse og desuden får lejlighed til repetition af foregående øvelser, således at indøvede færdigheder fæstnes eller styrkes.

Et emne/en manøvre, der ikke er gennemført tilfredsstillende, skal gentages/repeteres i et sådant omfang, at eleven kan gennemføre emnet/manøvren med tilfredsstillende resultat. Først herefter kan eleven fortsætte til næste emne/manøvre.

Den teoretiske undervisning (især i afsnit 7) skal først og fremmest tjene til at lette elevens indlæring af de praktiske færdigheder. Derfor skal undervisningen i størst muligt omfang tilrettelægges således, at eleven præsenteres for den teoretiske side af et emne eller en manøvre kort forud for de praktiske øvelser i samme emne eller manøvre.

Før den mere detaljerede tilrettelæggelse af undervisningen skal kørelæreren sikre sig adgang til en godkendt lukket øvelsesplads, et hensigtsmæssigt indrettet teorilokale, et godkendt køreteknisk anlæg samt have udvalgt passende øvelsesstrækninger til manøvrerne på vej.

Køreuddannelsen indeholder udover de praktiske færdigheder en række alment dannende elementer i forhold til elevernes adfærd i trafikken og i forhold til elevernes udvikling som ansvarlige trafikanter.

Holdningsbearbejdning

Et væsentligt element i køreuddannelsen er bearbejdning af elevens holdninger i trafikken. En sådan holdningsbearbejdning kræver, at eleven aktivt tager stilling til de enkelte

emneområder. Bearbejdning af elevens holdninger er væsentlig såvel i den teoretiske som i den praktiske undervisning. Dette forudsætter en aktiv dialog mellem kørelæreren og køreeleverne og køreeleverne imellem på holdet. Der skal således gennemføres undervisningssamtaler (ledet diskussion). Køreeleverne skal derfor være på samme undervisningsmæssige niveau i køreuddannelsen. Hermed menes, at eleverne skal være nået til den samme lektion i undervisningsforløbet.

IT-baserede undervisningsprogrammer

Et IT-baseret undervisningsprogram er et medie, hvor eleven selvstændigt kan gennemføre køreundervisningen uden kørelærerens medvirken. Forskellen på et IT-baseret undervisningsprogram og egentlig kørelærerundervisning er, at det IT-baserede undervisningsprogram alene er et hjælpemiddel til brug for kørelærerens undervisning, mens kørelærerundervisningen foregår som en aktiv dialog mellem kørelæreren og eleverne.

IT-baserede undervisningsprogrammer kan anvendes på samme måde som andre hjælpemidler som video, lysbilleder, PowerPoint, teoribog og lignende i køreuddannelsen.

Anvendes IT-baserede undervisningsprogrammer, skal kørelæreren som aktiv vejleder og diskussionspartner for køreeleverne være til stede i undervisningslokalet. Teoriundervisning, der enten er kompliceret eller indebærer bearbejdning af køreelevernes holdninger og adfærd, skal herudover altid gennemføres som holdundervisning i en aktiv dialog mellem kørelæreren og alle køreelever. **Afsnittene 3, 4, 5, 7, 8 i undervisningsplanen for køreuddannelsen** er adfærds- og holdningsbearbejdende eller indeholder komplicerede forhold. Disse afsnit skal derfor altid gennemføres ved en aktiv dialog mellem kørelæreren og alle køreelever på holdet samt køreeleverne imellem, for derved at opnå en trafiksikker holdning og adfærd.

Se dog nedenfor omkring muligheden for selvstudium.

Hold

De elever, der er til stede i undervisningslokalet, betragtes som ét hold. Et hold kan bestå af 1 til 20 elever.

Kørelæreren må kun undervise ét hold ad gangen.

For de nærmere bestemmelser om anvendelsen af IT-baserede undervisningsprogrammer henvises til kørekortbekendtgørelsen.

Lektionsplan

Det skal fremgå af lektionsplanen, at der har været anvendt IT-baserede undervisningsprogrammer. Der er i visse standardiserede lektionsplaner udfærdiget en afkrydsningsrubrik til anvendelse ved brug af IT-undervisningsprogrammer.

Kørelæreren skal ved sin underskrift ved de lektioner, hvor der er anvendt IT-baserede undervisningsprogrammer, bekræfte at lektionen er gennemført i overensstemmelse med lærervejledningens anvisninger.

Log

Der skal kunne udskrives en log fra det IT-baserede undervisningsprogram om den enkelte elevs anvendelse af programmet. Hver elev skal registreres entydigt, dvs. navn, adresse og telefonnummer. Herudover skal registreres lektionens nr. og indhold (underafsnitsniveau), dato og tid for gennemførelse, samt faktisk anvendt tid og hvor brugeren er (ip-adressen). Navnet på IT-undervisningsprogrammet skal fremgå af loggen.

Selvstudium

Ansøgere, der er fraværende fra køreundervisningen i højst 4 lektioner af 45 minutters varighed i teorilokale (teoretiske emner), kan på særlige vilkår indhente det forsømte ved selv at gennemgå de manglende teoretiske emner (selvstudium). Årsagen til fraværet har ingen betydning for muligheden for selvstudium.

Selvstudium kan gennemføres uden for køreskolen, men undervisningen er først gennemført, når kørelæreren har sikret sig, at eleven har indlært pensummet med tilfredsstillende resultat og i lektionsplanen har bekræftet dette.

Der er ikke begrænsninger i de afsnit i undervisningsplanen, der kan gennemføres ved selvstudium, men ved selvstudium af teoretiske emner, der enten er kompliceret eller indebærer bearbejdning af køreelevernes holdninger og adfærd, skal kørelæreren igennem aktiv dialog sikre sig, at eleven har indlært pensummet med tilfredsstillende resultat, herunder opnået den ønskede holdning og adfærd.

Selvstudium må ikke indgå som et planlagt forløb i den udbudte undervisning.

Når lektionen har været gennemført som selvstudium skal følgende anføres i lektionsplanen:

- Hvilke lektioner fra teorilokale, der er gennemført ved selvstudium,
- Kørelæreren bekræftelse på, at denne har sikret sig, at ansøgeren i tilfredsstillende

- omfang har lært uddannelsesmålene i den omhandlede teori,
- Datoen for hvornår kørelæreren har sikret sig, at ansøgeren har lært uddannelsesmålene i den omhandlede teori.

Særligt vedrørende undervisningsplanens 8. afsnit om særlige risikoforhold

En køreuddannelse skal ud over uddannelsen i grundlæggende færdigheder i at kunne føre et køretøj i forskellige trafiksituationer også omhandle førerens motiver og mål relateret til forskellige aspekter af kørsel, fx. færdigheder, der har med det sociale og psykologiske pres før og under kørslen at gøre.

Indlærte færdigheder i at føre et køretøj og at håndtere trafiksituationer er en grundlæggende forudsætning for trafiksikker kørsel. Såfremt eleven ikke er motiveret til at anvende det indlærte til trafiksikker kørsel, kan resultatet af køreuddannelsen være alt andet end det ønskede.

Selvevaluering er et spørgsmål om at øge elevens bevidsthed om forhold, der normalt ikke er mulige at kontrollere, dvs. ens vaner, måden at opføre sig på, holdninger, motiver for adfærd osv.

Eleven skal forstå, hvordan fx pres fra andre kan udvikle sig, og hvordan det påvirker eleven personligt. Eleven bør indse, at elevens mål og motiver i livet uden for trafikmiljøet påvirker elevens adfærd i trafikken. Et andet mål er at forbinde alt det, der er lært i uddannelsesforløbet med egne holdninger og lignende.

Det er vigtigt, at påvirke trafikadfærd hos motorcyklister ved at hjælpe dem til at genkende personlige styrker og svagheder.

Det er derfor vigtigt, at kørelæreren i sin undervisning lægger stor vægt på undervisning i de holdnings- og adfærdsbearbejdende emner samt i elevens forståelse af egne kørselskompetencer.

KRAV TIL TEORILOKALE

Teorilokalet skal have en sådan størrelse og indretning, at det kan fungere hensigtsmæssigt for det normale antal elever på et undervisningshold og tillade brug af de almindeligste hjælpemidler. Det skal bemærkes, at en tilfredsstillende undervisning vanskeligt kan gennemføres uden brug af illustrationer til anskueliggørelse af de vigtigste mekaniske motorcykeldele og deres funktion samt af risikoforhold og faremuligheder i forskellige færdselssituationer.

Af hensyn til gennemførelse af evaluerende prøver, som bl.a. er omtalt i undervisningsplanens Afsnit 10, Forberedelse til køreprøve, skal lokalet være udstyret

med borde eller lignende, så eleverne bekvemt kan udfylde afkrydsningsskemaer ved prøverne.

Man skal i den forbindelse være opmærksom på, at eleverne placeres hensigtsmæssigt i forhold til lærred eller skærm, således at vigtige detaljer på billederne er tydeligt synlige for alle og uden forvrængninger.

Eventuelle tvivlsspørgsmål om bygningsmæssige lovkrav til teorilokalets indretning og udformning vil kunne afklares ved henvendelse til kommunen.

FORSLAG TIL OPDELING AF DEN TEORETISKE OG PRAKTISKE KØREUDDANNELSE

Det nøjagtige indhold i den teoretiske og praktiske undervisning er fastlagt i delmålene, hvorimod varighed og antal af de enkelte lektioner - udover de i kørekortbekendtgørelsen fastlagte obligatoriske minimumsantal - er afhængig af elevens individuelle behov.

Den følgende lektionsopdeling skal opfattes som et eksempel på et standardprogram, der kan anvendes af køreskolen, eventuelt som grundlag for køreskolen til at udarbejde sin egen lektionsplan for køreuddannelsen.

Rækkefølgen af lektionerne tilgodeser den i bekendtgørelse om kørekort krævede rækkefølge i afsnitsopdelingen i undervisningsplanen, principperne om at eleven hele tiden skal føres fra en lettere til en vanskeligere manøvre og kravet om sammenhæng mellem teoretisk og praktisk undervisning. Antallet af lektioner tilgodeser det i bekendtgørelse om kørekort anførte krav om et mindste antal af lektioner i undervisningen.

En normal lektion er i lektionsopdelingen fastsat til mindst 45 minutter.

Undervisningen til henholdsvis kategori A1, A2 eller A skal mindst indeholde følgende antal obligatoriske lektioner à mindst 45 minutters varighed:

- 29 lektioner i teorilokale.
- 4 lektioner på lukket øvelsesplads.
- 13 lektioner i manøvrer på vej.
- 5 lektioner i manøvrer på køreteknisk anlæg.

Undervisningen er i forslaget opdelt i moduler, som består af én eller flere lektioner à 45 minutter.

Den samlede undervisningstid på 51 lektioner à 45 minutter er et absolut minimum for

at kunne gennemføre en forsvarlig undervisning. Kørelæreren skal regne med, at elever vil have behov for yderligere repetitioner såvel i teoretiske emner som i praktiske manøvrer. Især ved mange praktiske manøvrer vil elever have behov for op til det dobbelte af den anførte tid.

Ønsker man at gennemføre flere end de 3 nævnte evaluerende prøver i teori, skal disse lægges uden for de obligatoriske lektioner i teorilokale.

De i oversigten anførte undervisningsemner refererer til undervisningsplanens nummererede delmål og/eller eventuelle hovedmål.

UNDERVISNINGSMODUL 1

Lektion 1 og 2 (2 x 45 minutter)

(Teorilokale)

Køreuddannelsens formål og indhold.

Undervisningens gennemførelse i køreskolen.

Udlevering af lektionsplan og øvrige elevmaterialer.

Nærmere orientering om uddannelsesforløbet, herunder sammenhængen mellem den teoretiske og praktiske uddannelse, pauser i køreuddannelsen og gennemgang af lektionsplanen.

10.1 Betingelser for at få kørekort.

10.2 Køreprøvens gennemførelse.

De forhold, der er nødvendige til beskrivelse af kravene til køreuddannelsen samt vilkårene for indstilling til køreprøve, herunder helbredsmæssige og aldersmæssige krav.

Elevens forberedelse til de enkelte lektioner.

1.1.3 Motor, tænding og gashåndtag.

1.1.4 Kobling.

1.1.5 Gear.

UNDERVISNINGSMODUL 2

Lektion 3 og 4 (2 x 45 minutter) (Teorilokale og eventuel praktisk demonstration)

- 1.2.1 Førerens og ejerens ansvar.
- 1.1.6 Styreapparat.
- 1.2.2 Styreapparat.
- 1.1.7 Bremsler.
- 1.2.3 Bremsler.
- 1.2.4 Lygter, reflekser og horn.
- 1.2.5 Motor og udstødningssystem samt transmission.
- 1.2.6 Energi- og miljørigtig kørsel.
- 1.2.7 Bærende dele.
- 1.2.8 Stel mv.
- 1.2.9 Særligt udstyr.
- 1.2.10 Sidevogn.
- 1.2.11 Påhængskøretøj.
- 1.2.12 Særlige køretøjer.
- 1.3 Køretøjets dokumenter.

UNDERVISNINGSMODUL 3

Lektion 5 og 6 (2 x 45 minutter) (Lukket øvelsesplads)

- 1.1.1 Betjeningsudstyr.
- 1.1.2 Instrumenter og kontroludstyr.
- 2.1 Forberedelse til kørsel.
- 2.2 Håndtering af motorcyklen.
- 2.3 Start af motor og koblingsbetjening.
- 2.4 Igangsætning og standsning.
- 2.5 Langsom kørsel ligeud og i cirkler.

- 2.6 Igangsætning, balance, bremsning, standsning samt styring i cirkelbaner.
- 2.7 Kørsel i sving med kropshældning.

UNDERVISNINGSMODUL 4

Lektion 7 og 8 (2 x 45 minutter)**(Teorilokale)**

- 3.1.1 Fartegenskaber.
- 3.1.2 Styreegenskaber.
- 3.1.3 Førerens orienteringsvilkår.
- 3.2.1 Person- og varebiler.
- 3.2.2 Lastbiler, herunder busser.
- 3.2.3 Biler med påhængskøretøj.
- 3.2.4 Traktorer, herunder motorredskaber.
- 3.2.5 Motorcykler.
- 3.2.6 Knallerter.
- 3.2.7 Cykler.

UNDERVISNINGSMODUL 5

Lektion 9, 10 og 11 (3 x 45 minutter)**(Teorilokale)**

- 4.1.1 Motorcyklistens vigtigste opgave.
- 4.1.2 Reaktionstiden.
- 4.1.3 Opfattelses- og reaktionsevnen begrænsning.
- 4.1.4 Forbedring af opfattelses- og reaktionsevnen.
- 4.1.5 Mobiltelefoners indvirken på opfattelses- og reaktionsevne.
- 4.1.6 Uopmærksomhed og distraktion.
- 4.2.1 Synsretning og bevægelsesretning.
- 4.3.1 Bedømmelse af afstand.

- 4.3.2 Bedømmelse af egen hastighed.
- 4.3.3 Bedømmelse af andres hastighed.
- 4.4.1 Alkohol.
- 4.4.2 Narkotika
- 4.4.3 Sygdom, medicin, træthed og lignende.
- 4.5.1 Ulykker, alder og trafikantart.
- 4.5.2 Aldersbetingede vanskeligheder.
- 4.6.1 Kendetegn på alder, opmærksomhed og hensigt.
- 4.6.2 Særlig udsatte trafikanters typiske fejl.
- 4.7.1 Holdninger.
- 4.7.2 Adfærd.
- 4.7.3 Egne kørselskompetencer.
- 4.7.4 Risikoblindhed.
- 5.2 Risikoforhold ved vejene. (De forhold, der er nødvendige for gennemførelse af den første øvelse i manøvrer på vej (Undervisningsmodul 8)).

UNDERVISNINGSMODUL 6

Lektion 12 og 13 (2 x 45 minutter)

(Lukket øvelsesplads)

Repetition af 2.2 - 2.7

- 2.8 Bremsning ved moderate hastigheder.
- 2.9 Kombineret bremse- og undvigemanøvre.
- 2.10 Undvigemanøvre med kontrastyring.
- 2.11 Højresving om hjørner.

Repetition af øvelser efter elevens individuelle behov.

UNDERVISNINGSMODUL 7

Lektion 14, 15 og 16 (3 x 45 minutter)

(Teorilokale)

- 6.1.1 Færdselslovens gyldighed.
- 6.1.2 Anvisninger for kørslen.
- 6.1.3 Kørekortkategori og førerret.
- 6.2.1 Grundregler for færdslen.
- 6.2.2 Fare, ulempe og unødigt ulempe.
- 6.2.3 Signalgivning.
- 6.2.4 Tegngivning.
- 6.2.5 Brug af lys.
- 6.2.6 Fri passage for bestemte trafikarter.
- 6.2.7 Personer og gods mv.
- 6.2.8 Motorstop mv.
- 6.2.9 Færdselsulykke.
- 6.2.10 Forsikringspligt.
- 6.2.11 Overladelse af køretøj til andre.

Teoriundervisningen i forbindelse med manøvrerne på vej skal omfatte alle undervisningsplanens delmål vedrørende kendskab til ulykker og risikoforhold, orienteringsfærdigheder samt lovbestemmelser i øvrigt.

- 7.1 Igangsætning og standsning ved vejkant.
- 7.2 Placering under ligeudkørsel.
- 7.3 Hastighed under ligeudkørsel.
- 7.4 Vognbaneskift og sammenfletning.
- 7.5 Vending.

UNDERVISNINGSMODUL 8

Lektion 17 (1 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

Øvelseskørslen på vej skal omfatte alle undervisningsplanens delmål vedrørende orienterings- og manøvreferdigheder.

- 7.1 Igangsætning og standsning ved kørebanekant.
- 7.2 Placering under ligeudkørsel.
- 7.3 Hastighed under ligeudkørsel.
- 7.4 Vognbaneskift og sammenfletning.
- 7.5 Vending (kan eventuelt udskydes til senere).

UNDERVISNINGSMODUL 9

Lektion 18, 19 og 20 (3 x 45 minutter)

(Teorilokale)

- 7.6 Kørsel forbi holdende køretøjer og gående mv.
- 7.7 Møde.
- 7.8 Kørsel foran eller efter andre.
- 7.9 Overhaling. (De forhold, der er nødvendige for gennemførelse af den anden øvelse i manøvrer på vej (Undervisningsmodul 10)).
- 7.10 Kørsel i trafiksanerede områder.
- 5.1.1 Grænser for vejes sikkerhed.
- 5.1.2 Benyttelse af vejene.
- 5.2.1 Kendetegn på risikoforhold.
- 5.2.2 Vejens omgivelser.
- 5.2.3 Vejens udstyr eller standard.
- 5.2.4 Vejens forløb.
- 5.2.5 Vejens brug.
- 5.2.6 Vejens type eller klasse.

UNDERVISNINGSMODUL 10

Lektion 21 og 22 (2 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

Repetition af foregående manøvrer efter elevens individuelle behov.

- 7.6 Kørsel forbi holdende køretøjer og gående mv.
- 7.7 Møde.
- 7.8 Kørsel foran eller efter andre.
- 7.9 Overhaling. (De forhold, der er nødvendige for gennemførelse af denne øvelse i manøvrer på vej, fx overhaling af langsomtkørende).
- 7.10 Kørsel i trafiksanerede områder.

UNDERVISNINGSMODUL 11

Lektion 23, 24 og 25 (3 x 45 minutter)

(Teorilokale)

- 7.11 Fremkørsel mod kryds.
- 7.12 Ligeudkørsel i kryds.
- 7.13 Højresving i kryds.
- 7.14 Venstresving i kryds.
- 7.15 Kørsel i rundkørsel.

UNDERVISNINGSMODUL 12

Lektion 26 og 27 (2 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

- 7.11 Fremkørsel mod kryds (grundlæggende øvelse).
- 7.12 Ligeudkørsel i kryds (grundlæggende øvelse).
- 7.13 Højresving i kryds (grundlæggende øvelse).
- 7.14 Venstresving i kryds (grundlæggende øvelse).
- 7.15 Kørsel i rundkørsel (grundlæggende øvelse).

UNDERVISNINGSMODUL 13

Lektion 28 og 29 (2 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

Repetition af foregående manøvrer efter elevens individuelle behov.

- 7.11 Fremkørsel mod kryds (udvidet øvelse).
- 7.12 Ligeudkørsel i kryds (udvidet øvelse).
- 7.13 Højresving i kryds (udvidet øvelse).
- 7.14 Venstresving i kryds (udvidet øvelse).
- 7.15 Kørsel i rundkørsel (udvidet øvelse).

UNDERVISNINGSMODUL 14

Lektion 30, 31 og 32 (3 x 45 minutter)

(Teorilokale)

- 7.9 Overhaling.
- 7.16 Kørsel på motorvej.

Evaluerende prøve i teori.

Gennemgang af resultaterne af den evaluerende prøve.

UNDERVISNINGSMODUL 15

Lektion 33 (1 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

- 7.9 Overhaling.
- 7.16 Kørsel på motorvej (grundlæggende øvelse).

UNDERVISNINGSMODUL 16

Lektion 34 (1 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

Repetition af foregående manøvrer efter elevens individuelle behov.

7.16 Kørsel på motorvej (udvidet øvelse).

UNDERVISNINGSMODUL 17

Lektion 35 og 36 (2 x 45 minutter)

(Teorilokale)

7.17 Kørsel ved siden af andre (tæt trafik).

7.18 Standsning og parkering.

Evaluering af prøve i teori.

Gennemgang af resultatet af den evaluering af prøve.

UNDERVISNINGSMODUL 18

Lektion 37 (1 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

Repetition af foregående manøvrer efter elevens individuelle behov.

7.17 Kørsel ved siden af andre (tæt trafik).

7.18 Standsning og parkering.

UNDERVISNINGSMODUL 19

Lektion 38 og 39 (2 x 45 minutter)

(Teorilokale)

7.19 Kørsel i mørke og i lygtetændingstiden i øvrigt.

7.20 Kørsel i tunnel.

10.1 Betingelser for at få kørekort.

10.2 Køreprøvens gennemførelse.

10.3 Lovbestemmelser om kørekort.

Evaluering af prøve i teori.

Gennemgang af resultatet af den evaluering af prøve.

Kørsel i tunnel kan i stedet gennemføres i teoriundervisningen i undervisningsmodul 14 eller 17.

Af hensyn til de praktiske vilkår for indstilling til køreprøve vil det være hensigtsmæssigt at medtage nogle af disse forhold fra afsnit 10 i undervisningsplanen i undervisningsmodul 1.

Såfremt det ikke kan undgås, at en del af den praktiske køreundervisning i afsnittene 7.1 – 7.18 i nogle "vintermåneder" gennemføres i lygtetændingstiden, kan det være aktuelt at medtage nogle forhold fra afsnit 7.19 "Kørsel i mørke og lygtetændingstiden i øvrigt" i undervisningsmodul 7, dvs. umiddelbart før den første lektion i manøvre på vej (undervisningsmodul 8). Dette fritager dog ikke for at gennemføre lektionerne i mørke som anført i afsnit 7.19 (undervisningsmodul 19 og 20).

UNDERSVNINGSMODUL 20

Lektion 40 og 41 (2 x 45 minutter)

(Øvelsesstrækning)

Før kørsel i mørke skal der gennemføres kørsel på en længere vejstrækning i dagslys.

7.19 Kørsel i mørke og i lygtetændingstiden i øvrigt.

7.20 Kørsel i tunnel.

Kørsel i tunnel kan i den praktiske køreundervisning i stedet gennemføres i undervisningsmodul 15, 16 eller 18.

Samtlige foregående delmål skal være gennemført med tilfredsstillende resultat, før teoriprøven kan aflægges.

UNDERSVNINGSMODUL 21

Lektion 42 og 43 (2 x 45 minutter)

(Teorilokale)

8.1.1 Alkohol som ulykkes- og skadesfaktor.

8.1.2 Narkotika som ulykkes- og skadesfaktor.

8.1.3 Hastighed som ulykkes- og skadesfaktor.

8.2.1 Opmærksomhed.

8.2.2 Adfærd overfor andre.

8.2.3 Egne kørselskompetencer.

UNDERVISNINGSMODUL 22

Lektion 44 og 45 (2 x 45 minutter)

(Teorilokale)

- 9.1.1 Vejgrebets betydning.
- 9.1.2 Belæsning, dæktryk og slidbanemønster.
- 9.2.1 Bevægelsesenergi og hastighed.
- 9.2.2 Bremselængder.
- 9.2.3 Bremsning under ligeudkørsel.
- 9.2.4 Vejgrebets udnyttelse.
- 9.3.1 Motorcyklens fysiske påvirkninger.
- 9.3.2 Slalomkørsel og kontraststyring.
- 9.3.3 Dobbelt undvigemanøvre uden bremsning.
- 9.3.4 Bremsning med undvigemanøvre.
- 9.4.1 Baghjuls-udskridning.
- 9.4.2 Rystelser og svingninger i motorcyklen.
- 9.5.1 Manøvreprøver.
- 9.6.1 Kørsel i otte-tal og slalom.
- 9.6.2 Acceleration og bremsning.
- 9.6.3 Kørsel i cirkel med løft af sidevognshjul.
- 9.6.4 Svingning til højre og venstre.

UNDERVISNINGSMODUL 23

Lektion 46, 47, 48, 49 og 50 (5 x 45 minutter)

(Køreteknisk anlæg)

Øvelser på **almindelig** vej:

- 9.2.3 Bremsning under ligeudkørsel.

- 9.3.2 Slalomkørsel og kontraststyring.
- 9.3.3 Dobbelt undvigemanøvre uden bremsning.
- 9.3.4 Bremsning med undvigemanøvre.
- 9.5.1 Manøvreprøver.
- 9.6.1 Kørsel i 8-tal og slalom.
- 9.6.2 Acceleration og bremsning.
- 9.6.3 Kørsel i cirkel med løft af sidevognshjul.
- 9.6.4 Svingning til højre og venstre.

Undervisningsmodul 21 og 22 kan gennemføres på samme undervisningsdag.

UNDERVISNINGSMODUL 24

Lektion 51 (1 x 45 minutter)

(Fri øvelsesstrækning)

Evaluerende prøve i praktik (repetition af foregående manøvrer efter elevens individuelle behov).

LUKKEDE ØVELSESPLADSER

Øvelsespladsen skal være indrettet således, at eleven helt kan koncentrere sig om beherskelse af motorcyklen. Derfor må der på pladsen ikke forekomme andet end det nødvendige markeringsmateriel. Ethvert forsøg på at efterligne vilkårene i den almindelige færdsel med kørebanestriber, færdselstavler og -signaler eller lignende vil kun virke forstyrrende på eleven og indebærer ingen pædagogisk fordel.

Der henvises i øvrigt til kørekortbekendtgørelsen med tilhørende bilag om øvelsespladser.

KRAV TIL ØVELSESSTRÆKNINGER

For at sikre en god indlæring skal øvelserne i manøvrer på vej planlægges nøje med hensyn til både indhold og rækkefølge, og de bedst egnede øvelsesstrækninger i lokalområdet skal i forvejen være udvalgt og fastlagt, så de passer til øvelserne, og så man undgår spildtid på enten overflødig eller for krævende kørsel i forhold til elevens færdighedsniveau.

Eleven skal lære at udføre de almindeligste manøvrer fejlfrit. Tager man hensyn til problemerne med orientering og samtidig beherskelse af hastighed og styring, kan manøvrerne ordnes nogenlunde efter sværhedsgrad:

- Igangsætning, ligeudkørsel, hastighed, vognbaneskift/sammenfletning, standsning.
- Forbikørsel af holdende køretøj og gående mv.
- Møde med modkørende.
- Kørsel foran eller efter andre.
- Overhaling af langsomtkørende.
- Fremkørsel mod vejkryds, ligeudkørsel i vejkryds og svingning til højre i vejkryds, herunder også i trafiksanerede områder.
- Svingning til venstre i vejkryds og kørsel i rundkørsel, herunder også i trafiksanerede områder.
- Overhaling af hurtigere kørende.
- Kørsel på motorvej/motortrafikvej.
- Kørsel i tunnel.
- Kørsel i tæt og blandet færdsel.
- Kørsel i mørke.

Følgende typer øvelsesstrækninger vil være egnede til opfyldelse af undervisningsplanens krav.

1. **Bred, helst 4-sporet, lige vej**, mindst 3 kilometer lang med vognbanemarkering, gerne midterrabat og med mulighed for lette U-vendinger på overskuelige steder.

Strækningen bør være uden vejkryds, bortset fra ubetydende sideveje, så eleven ikke belastes med vigepligtsproblemer. Strækningen skal på øvelsestidspunktet være tyndt trafikeret.

Både vej- og færdselsforholdene skal være så enkle som muligt for at lette elevens overgang fra den lukkede øvelsesplads til almindelig vej.

På strækningen indøves de grundlæggende former for manøvrerne 7.1 - 7.8 i undervisningsplanen samt 7.9, dog kun som overhaling af langsomtkørende.

2. **Smallere, gerne 2-sporet vejstrækning**, mindst 3 kilometer lang med længdeafmærkning, sving af forskellig skarphed og om muligt også med bakker. Strækningen bør være uden vejkryds, bortset fra ubetydende sideveje.

Strækningen skal på øvelsestidspunktet være tyndt trafikeret. Vej- og færdselsforholdene må ikke være så komplicerede eller byde på sådanne problemer (meget smal vej, en del færdsel, mange sving og bakker, der følger tæt på hinanden), at eleven konstant belastes, eller at kørelæreren ikke kan nå at give den fornødne instruktion eller vejledning forud for opgaverne.

På strækningen indøves manøvrerne 7.1 - 7.4 og 7.6 - 7.8 i undervisningsplanen samt 7.9, dog kun som overhaling af langsomtkørende.

Det kan nogle steder vise sig særlig vanskeligt at finde veje, der helt opfylder kravene til strækning 1 og 2, navnlig hvis de skal ligge bekvemt og tæt på hinanden. En slags mellemløsning kan da blive nødvendig, dvs. en vej, der er tilstrækkelig bred til de indledende placerings- og hastighedsøvelser, men også så smal, eventuelt et stykke længere fremme, og med sådanne vejsving, at eleven kan få udbytte af de efterfølgende øvelser i mere præcis styring og tilpasning af hastigheden. Flere repetitioner kan i så fald være påkrævet for at nå alle de angivne delmål. Uvendinger kan eventuelt udskydes til senere indøvelse på bredere vej.

3. **Tyndt trafikeret villavejskvarter** eller lignende, herunder område med fartdæmpning med mulighed for flere højresving efter hinanden omkring grundstykker eller husblokke med hjørner af forskellig skarphed.

Vejkryds, hvor eleven ikke har ubetinget vigepligt, må foretrækkes. Ellers må kørelæreren hjælpe eleven med vigepligtproblemet, således at eleven kan koncentrere sig om indøvelse af højresving.

Et enkelt eller nogle få 4-benede kryds, ligeledes tyndt trafikerede, kan indgå til samtidig indøvelse af grundlæggende kørsel frem mod kryds og ligeudkørsel over kryds.

På strækningerne indøves grundlæggende færdigheder i manøvrerne 7.11 - 7.13 samt manøvre 7.10 i det omfang, det er muligt.

4. **Villavejskvarter eller lignende** som under punkt 3, men udvidet til også at omfatte kryds med højrevigepligt og ubetinget vigepligt, mindre rundkørsler samt gennemfartsveje med og uden cykelsti (også gerne dobbeltrettet cykelsti og om muligt signalregulerede kryds med vognbaneafmærkning og eventuelt afkortet cykelsti).

Vejkrydsene/rundkørslerne bør ikke være for tæt trafikerede, men det er vigtigt, at der forekommer cyklister og knallertkørere samt krydsende fodgængere.

På strækningerne indøves alle delmål i manøvrerne 7.11 - 7.13, grundlæggende færdigheder i manøvrerne 7.14 og 7.15 samt manøvre 7.10 i det omfang, det er muligt.

5. **Tættere trafikeret byområde**, eventuelt kombineret med landevejsstrækning som beskrevet under punkt 2 og med forskelligt regulerede vejkryds til indøvelse af alle delmål i manøvre 7.11 - 7.15.

Fra dette tidspunkt i uddannelsen skal eleven have nået et sådant færdighedsniveau, at valg af øvelsesstrækninger kan foretages uden begrænsninger i vej- og færdselsforhold, jf. dog punkt 6-8.

6. **Motorvej og eventuel motortrafikvej**

Til de første øvelser kræves en motorvejsstrækning med gode, overskuelige til- og frakørselsmuligheder. Til de efterfølgende øvelser kræves strækninger med forskellige typer til- og frakørsler, om muligt også med vigepligt. Denne øvelsesstrækning kan eventuelt kombineres med strækningen under punkt 8.

På strækningerne indøves alle delmål i manøvre 7.16.

7. **Tæt trafikeret indfaldsvej til bycenter, hovedvej, ringvej eller lignende**, flere kilometer lang med blandet trafik og to eller flere vognbaner i færdselsretningen samt forskellige typer kryds med og uden signalregulering.

I forbindelse med strækningen udvælges et passende byområde så vidt muligt med større og tættere trafikeret rundkørsel og i øvrigt med gader, der rummer de vanskeligste manøvreproblemer, herunder smalle parkeringsgader, forskudte eller "skæve" kryds, ensrettet færdsel, eventuelt mulighed for krydsning af gågade mv.

På strækningen indøves alle delmål i manøvrerne 7.15 og 7.17 samt manøvre 7.10 i det omfang, det er muligt.

8. **Længere vejstrækning**, mindst 20 kilometer, eventuelt kombineret med strækning i byområde.

Vejstrækningen skal omfatte forskellige typer veje med varieret bredde og afmærkning, sving af forskellig skarphed, om muligt bakker og jernbaneoverkørsler, kryds med forskellige former for vigepligt og strækninger med og uden tændt vej- belysning.

Denne strækning kan hensigtsmæssigt kombineres med strækningen som beskrevet under punkt 6.

På strækningen indøves delmål fra manøvre 7.2 - 7.17 i dagslys samt alle delmål i manøvre 7.19 i mørke (herunder også kørsel i passende byområde i mørke).

Vendinger samt standsnings- og parkeringsmanøvrer indlægges på passende tider og steder, overalt på øvelsesstrækningerne, hvor forholdene tillader det.

9. **Tunnel**

En af følgende tunneller anvendes til indøvelse af manøvre fra 7.20:

- Tårnbytunnelen
- Frederikssundsvejstunnelen
- Englandsvejstunnelen
- Guldborgsundtunnelen
- Limfjordstunnelen.